

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ

1935

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α. Ε.
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ» — ΣΤΑΔΙΟΥ 46^Α
ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.Ε.Τ.Ι.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

σιευθεῖσαν εἰς συνεχῆ φύλλα τοῦ ἄλλοτε ἐν Πειραιεὶ ἐκδιδόμενου ὑπὸ τοῦ τυφλοῦ Σακελλαροπούλου περιοδικοῦ ὁ « Ἀπόλλων ».

ΝΙΚ. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Ἡ ἀνέκδοτη σελίδα τοῦ Μητσάκη.

Ἡ ἀγνωστὴ σελίδα τοῦ Μιχαὴλ Μητσάκη, ποῦ δημοσιεύεται σὲ τοῦτο τὸ τεῦχος, βρέθηκε στὰ χειρόγραφα του (γνωστὰ τὰ περισσότερα καὶ χωρὶς ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον) ποῦ διασώθηκαν ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του καὶ μετὰ τὸ θάνατόν του παραδόθηκαν στὸν κ. Π. Νιρβάνα γιὰ ἐξέταση. Τὴ σελίδα αὐτὴ τὴ νομίζω ἀνέκδοτη ὄχι μόνον γιὰτὶ δὲν εἶδα νὰ τὴν ἀναφέρει κανένας ἀπ' ὅσους ἀσχοληθήκανε μέχρι σήμερον μετὰ τὸ ἔργο του, ἀλλὰ καὶ γιὰτὶ παρ' ὅλες μου τὶς ἐρευνες (ἐτοιμάζω μιὰ πλήρη βιβλιογραφία τοῦ Μιχ. Μητσάκη) δὲν τὴ βρήκα ποῦθεν δημοσιευμένη. Ὑπάρχει, ὡστόσο, ἓνας ἄλλος ἀκόμα λόγος ποῦ μὲ κάνει νὰ τὴ νομίζω ἀνέκδοτη καὶ νὰ ὑποθέτω ὅτι δὲν πρόλαβε νὰ τὴ δημοσιέψει ὁ ἄτυχος συγγραφέας της: Στὸ πίσω μέρος τῆς τελευταίας σελίδος τοῦ χειρογράφου βρῖσκεται ἡ ἀκόλουθη ἰδιόχειρη σημειωσὴ του, ἀρκετὰ διαφωτιστικὴ στὸ σημεῖο αὐτὸ καὶ σημαντικὴ γιὰτὶ μᾶς δείχνει ἀκόμα ὅτι ὁ Μητσάκης σχεδίαζε νὰ ἐκδώσει τὸ ἔργο του (ἓνα μέρος τουλάχιστον, καθὼς καὶ τὴν κατάταξιν ποῦ λογαρίαζε νὰ τοῦ δώσει:

Ἀθηναϊκαὶ Σελίδες ὑπολειπόμεναι: Παρὰ τὴν Δεξαμενὴν, Ἡ Ἀρχοῦδα, Πρωτὶ. Καὶ ἡ Εἰσαγωγικὴ Ἀφιέρωσις, μετὰ τὸν Πρόλογον.

Ἐν ὄλῳ κατὰ σειρὰν:

1. Εἰς τὸς Ἀθήνας.
2. Δύο λέξεις πρὸς τὸν ἀναγνώστην.
3. Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.
4. Συζυγικὸν ζεῦγος.
5. Δύο μικροί.
6. Οἰωνός.
7. Τὸ Πανόραμα.
8. Παράφρων.
9. Εἰς Ἀθ. Χρυσοθήρας.
10. Ἡ θλίψις τοῦ Μαρμάρου.
11. Ὑπὸ τὴν συκῆν.
12. Καυγᾶς.

Ἀνθρωποὶ καὶ Κτήνη:

13. α') Θεάματα τοῦ Ψυρρῆ.
14. β') Ἡ ἄμαξα.
15. γ') Τὸ κάρρον.
16. δ') Ἡ ἀρχοῦδα.
17. ε') Τὸ γατί.
18. Ἡ φλογέρα.
19. Πρωτὶ.
20. Παρὰ τὴν Δεξαμενὴν.
21. Ὀμιλίαι τοῦ Δρόμου.

Καθὼς παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης, ὁ Μητσάκης ἀναφέρει στὴν ἀρχὴ τὶς ὑπολειπόμενες (δηλ. ἀδημοσίευτες) ἀκόμα « Ἀθηναϊκὰς Σελίδας » του. Ἀπ' αὐτὰς ἔχει σβύσει μετὰ μολύβι τὴν « Ἀρχοῦδα » ποῦ δημοσιεύτηκε. Μένουν τὸ « Παρὰ τὴν Δεξαμενὴν », τὸ « Πρωτὶ » καὶ ἡ « Εἰσαγωγικὴ Ἀ-

φιέρωσις, μετὰ τὸν Πρόλογον ». Παρ' ὅλες μου τὶς ἀναζητήσεις δὲν κατόρθωσα ὡς τὴ σειγμὴ ν' ἀνακαλύψω τὰ δυὸ αὐτὰ κομμάτια (τὸ τρίτο, πιθανώτατα νὰ μὴν ἐγράφηκε ποτὲ) καὶ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του, ὅσους ρώτησα, κανεὶς δὲ θυμᾶται νὰ τὰ εἶδε δημοσιευμένα. Ἔτσι, πρέπει νὰ θεωρήσουμε τὸ « Παρὰ τὴν Δεξαμενὴν » ὡς ἀνέκδοτο. Δυστυχῶς δὲ βρέθηκε στὰ χειρόγραφα του καὶ τὸ « Πρωτὶ » ποῦ πρέπει νὰ λογαριάζεται γιὰ ὀριστικὰ χαμένο, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχει σ' ἓνα δευτέρου δέμα χειρογράφων τοῦ Μητσάκη ποῦ ἀκούω πὼς βρῖσκεται στὰ χεῖρια ἑνὸς ἄλλου ἀδελφοῦ του ἢ τῶν κληρονόμων του.

Γ. Κ. ΚΑΤΣΙΜΠΑΛΗΣ

Τὸ Θέατρον

Θέατρο, θίασος Ἀλίκης: Δ. Μπόγρη, « Τὸ Μπουρίνι », τρίπρακτὴ κομηντί. — Θέατρο Ἐθνικὸ: Γρ. Ξενοπούλου, « Οἱ Φοιτηταί », κομηντί σὲ τρεῖς πράξεις κ' ἓναν ἐπίλογο. Θέατρο, θίασος Ἀλίκης: Μαροῦλ Ἀσάρ, « Μιγκό », τρίπρακτὴ κωμωδία.

Ἀπὸ πέρου καὶ πιδ ἐπίμονα τὸν τελευταῖο μῆνα ἀνάγγελναν οἱ ἐφημερίδες ὅτι ἡ Ἀθήνα θ' ἀποκοῦσε, ὅτι εἶχε ἀποκτήσει τὸ πρῶτο ἐλεύθερο χειμερινὸ τῆς θέατρο ποῦ θὰ μποροῦσενὰ χρησιμοποιηθεῖ καὶ γιὰ αἴθουσα συναυλιῶν καὶ διαλέξεων, καὶ τόνιζαν ὅτι τὸ κέντρο αὐτὸ θὰ ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ πιδ κομψὰ καὶ πολιτισμένα ποῦ ἔχει νὰ ἐπιδείξει γιὰ τὴν ὥρα ἡ πρωτεύουσά μας. Τὸ κοινὸν ἔσπευσε στὴν πρεμιέρα μετὰ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐνθουσιασθεῖ. Φαντάζομαι ὅτι οπάνια ἔχει αἰσθανθεῖ μὴ τόσο ριζικὴ ἀπογοήτευση. Τὸ καινούριον θέατρο εἶναι τὸ φρικτότερον θέατρο ποῦ μπορεῖ νὰ ὑπάρξει, ποῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθεῖ. Κοντὰ του τὸ θέατρο Ἀργυροπούλου εἶναι ἓνα ἐξαισιον κομψοτέχνημα.

Δὲν μιλῶ γιὰ τὴ διακόσμηση· αὐτὴ τοῦλάχιστον εἶναι οὐδέτερη καὶ ἀσήμαντη· μιλῶ γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν. Δὲν ξέρω ἂν φταίει ὁ χῶρος ποῦ ἦταν βασικὰ ἀκατάλληλος γιὰ νὰ διαρρυθμισθεῖ σὲ θέατρο, ἢ ὁ ἀρχιτέκτων ποῦ δὲν ἤξερε νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ χῶρον ποῦ τοῦ προσφέρθηκε, δὲν εἶμαι εἰδικὴ νὰ τὸ κρίνω, καὶ δὲν μ' ἐνδιαφέρει. Βλέπω τὸ θέατρο. Φαντασθεῖτε: μιὰ σκηνὴ μικροσκοπικὴ ἐπάνω στὴν ὁποία οἱ ἠθοποιοὶ φαίνονται σὰ γίγαντες καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ κινήθουν μετὰ ἄνεσιν· μιὰ αἴθουσα κοντὴ καὶ φαρδιά, ποῦ ὅλα τὰ ἀκρινὰ τῆς καθίσματα εἶναι ἐντελῶς καταδικασμένα· ὁ θεατὴς ποῦ κάθεται σ' αὐτὰ δὲν βλέπει παρὰ μιὰ μικρὴ γωνιά τῆς σκηνῆς καὶ εἶναι ἀναγκασμένος τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς παραστάσεως νὰ τὸ μαντεύει... χωρὶς καὶ νὰ ἀκούει καλὰ γιὰτὶ ἡ ἀκουστικὴ εἶναι ἀθλια. Τὰ καθίσματα εἶναι μᾶλλον βολικὰ, ἀλλὰ τόσο στριμωγμένα τὸ ἓνα ἀπάνω στὸ ἄλλο ὥστε τὰ πόδια δὲν μποροῦν καθόλου νὰ τεντωθῶν, καὶ ὅταν πρέπει ἓνας θεατὴς τοῦ κέντρου νὰ περάσει μπροστὰ ἀπὸ ἓνα θεατὴ τῶν ἄκρων, δημιουργεῖται ἓνα πραγματικὸ πρόβλημα χωρητι-